

**TÜRKONFED Başkanı Süleyman Sönmez'den 17 Ağustos
deprem felaketinin 25'inci yıl dönümünde açıklama:**

“Üretim gücümüz fay hatlarının üzerinde”

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, 17 Ağustos 1999'da yaşanan deprem felaketinin 25'inci yıl dönümü dolayısıyla yaptığı açıklamada, beklenen büyük İstanbul depreminin ekonomik hasarını telafi edebilmek için en az üç Marmara Bölgesine ihtiyaç olduğunu söyledi. Sönmez, “Üretim gücümüz fay hatlarının üzerinde. Yalnızca İstanbul veya Marmara Bölgesi de değil, ülke sathında depreme dayanıklı hale gelmek için teşvik programları oluşturulmalı, özel sektör-kamu iş birliğinde bir deprem fonu kurulmalı ve özellikle kısıtlı sermaye ile iş yapan KOBİ'lerimiz göz önünde bulundurulurak 'Fabrika Yapan TOKİ' modeli hayata geçirilmelidir” dedi.

16 Ağustos 2024 / İstanbul – Türk İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, çeyrek asır önce yaşanan 17 Ağustos felaketinin yıl dönümünde başta beklenen büyük İstanbul depremi olmak üzere depremlerin ekonomiye ve bölgesel kalkınmaya yaptığı olumsuz etkilere değinerek çözüm önerilerini paylaştı. 17 Ağustos 1999 depremi ile diğer depremler ve afetlerde hayatını kaybedenleri anarak yakınlarına başsağlığı dileyen Sönmez, depreme karşı dayanıklı kentler yapmanın Türkiye için bir beka meselesi olduğunu söyledi.

“Üç Marmara Bölgesine ihtiyacımız var”

Türkiye'nin topraklarının çok büyük bir bölümünün deprem kuşağında yer aldığını hatırlatan **Sönmez**, “Adana'dan İzmir'e, Denizli'den Erzurum'a kadar ülkemizin dört bir yanı, kalitesiz bina stokumuz dolayısıyla risk altında. Depremler hiç kuşkusuz her şeyden önce kaybettiğimiz canlarımız nedeniyle büyük bir yıkım oluşturuyor. Bir bölgede yaşanan deprem tüm ülkemizi önce toplumsal sonra da ekonomik yönden derinden etkiliyor. Beklenen büyük İstanbul depreminde ise bu ekonomik etki katlanarak büyüyecek. Çünkü üretim gücümüz fay hatlarının üzerinde duruyor. Özellikle İstanbul tek başına milli gelirin yüzde 31'ini üretirken tahsil edilen verginin yüzde 45'ini ödüyor ve büyümenin yarısını gerçekleştiriyor. Ülkemizin toplam ihracatının üçte ikisini de Marmara Bölgesi yapıyor. Üretim ve ticaretin yanı sıra ulaşım, iletişim, enerji gibi alanlarda da İstanbul ve Marmara Bölgesi kritik öneme sahip. Ülkemiz beklenen İstanbul depreminin ekonomik hasarını telafi edebilmek için en az üç Marmara Bölgesine ihtiyaç duyuyor” dedi.

“Üretim ve ticaret Anadolu'ya yayılmalı”

Üretim ve ticaretin Marmara Bölgesi'nden Anadolu'ya yayılmasının ekonomik riski azaltmanın yanı sıra bölgelerarası gelişmişlik farkının kapatılmasına da önemli katkı sağlayacağını söyleyen **Sönmez** şöyle devam etti; İstanbul ve çevresindeki iller orta gelir tuzağı riski yok veya düşük seviyede. Çünkü İstanbul'dan rekabetçiliğinden ve ölçeğinden çevresindeki iller de yararlanıyor.

Dolayısıyla biz yeni İstanbullar, yeni Marmara Bölgeleri oluşturabilirsek bölgelerarası rekabetçilik farkını ortadan kaldırebiliriz.”

“Gelecek asrı dahi kapsayacak bir deprem fonu kurgulamalıyız”

Devletin her durumda imdada yetişeceği algısının değişmesi gerektiğine dikkat çeken **Sönmez**, “Tüm paydaşların, özellikle özel sektörün kendi risklerini sahiplenerek bu konuda aktif çalışması, daha sağlıklı ve sürdürülebilir sonuçlar üretir. Bununla birlikte kamu, özel ve sivil toplumun kaçınılmaz bir iş birliğinde bulunduğu, etki analizlerinin doğru yapıldığı yeni bir afete hazırlık ve afet süreci yönetimine ihtiyacımız var. Bu kapsamda özel sektör-kamu iş birliğinde bir deprem fonunun kurulması gerektiğine inanıyoruz. Geçtiğimiz yıl yaşadığımız felaketin ardından kurulan Afet Yeniden İmar Fonu, kamu kaynaklarının efektif bir şekilde yönetilmesi için önemli bir adım olarak görülebilir. Ancak bunu özel sektör ve sivil toplumun katılımıyla genişletmeli, altyapı ve üstyapı çalışmaları için gerekli kaynağın sağlanmasının ötesine geçerek, yaşanan felaketlerin etkilerinin tüm yönleriyle bitirilmesine veya hafifletilmesine odaklanmalıyız. Bu kapsamda gelecek asrı dahi kapsayacak bir fon kurgusu masaya yatırılmalıdır” diye konuştu.

“Yeşil dönüşüm ve temiz enerjiyi de kapsayacak teşvik programları oluşturulmalı”

Yeni Marmara bölgelerinin kurulması için teşviklere ve kamu desteğine ihtiyaç olduğunu ifade eden **Sönmez** şunları söyledi; “Elimizdeki kısıtlı kaynakları en doğru ve en verimli şekilde kullanmak için teşvik programları oluşturulmalı. Yeşil dönüşüm ve temiz enerjiyi de kapsayacak bir şekilde yeni yatırımlara özel planlamalar yapmak hem bölgesel hem makroekonomik açıdan önemli bir adım olur. Bu noktada TÜRKONFED olarak ‘Fabrika Yapan TOKİ’ modelinin özellikle Anadolu’da hayata geçirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Bu sayede özellikle kısıtlı sermaye ile iş yapan KOBİ’ler, sermayelerini makine ve işletmeleri için kullanarak daha verimli ve kaliteli üretim yapabilir, ikiz dönüşümün desteğiyle girişimlerinin başarılı olma şanslarını artırabilir.”